

Sygn. akt II Ca 2/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

PrzewodniczącySSO Jadwiga Kwapiszewska /spr/

SędziowieSSO Wojciech Damaszkowski, SSO Maria Lechowska

ProtokolantMagdalena Rybak

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko (...) SAz/s w W.(...)z/s w L.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt I C 1604/12

apelację oddala.

Sygn. akt II Ca 2/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze oddalił powództwo M. M.przeciwko (...) S.A.w (...)w L.o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 476196/11.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że na podstawie nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 27 maja 2011 r. wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 476196/11, którym zasądzono od M. M.na rzecz (...)w L.kwotę 507 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania w kwocie 210 zł oraz po nadaniu mu klauzuli wykonalności postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2011 r. - na wniosek wierzyciela z dnia 2 września 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku R. W.wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 19281/11, które zostało zakończone w dniu 13 kwietnia 2012 r. wobec wyegzekwowania w całości roszczenia objętego nakazem.

W powyższych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione, wskazując że tak w doktrynie, jak i w orzecznictwie, ugruntowany jest pogląd, że warunkiem skutecznego wytoczenia powództwa przewidzianego w art. 840 k.p.c. jest potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego (tak m.in. SN w wyroku z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 197/01). Jeśli zatem powództwo przeciwegzekucyjne w niniejszej sprawie zostało wytoczone

już po wyegzekwowaniu w całości objętego tytułem wykonawczym świadczenia, to tym samym wygasła możliwość wykonania tego tytułu i powództwo o pozbawienie go wykonalności należało oddalić.

Niezależnie od powyższego Sąd stwierdził, że powódka nie wykazała okoliczności podnoszonych w pozwie, a mianowicie braku zawiadomienia w sposób prawidłowy o postępowaniu sądowym i nie doręczenia jej odpisu nakazu zapłaty, jak i przedawnienia roszczenia.

Wyrok zaskarżyła powódka, zarzucając: naruszenie przepisów art. 217 w zw. z art. 232 i art. 233 k.p.c. w zw. z art. 730 i art. 730¹ §1 i 2 k.p.c. przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz błędy w ustaleniach faktycznych przez wadliwe przyjęcie, że w dniu 13 kwietnia 2012r. ze skutkiem prawnym zakończone zostało postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 19281/11, a nadto naruszenie art. 117 i 118 k.c. przez nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia.

Podnosząc wskazane zarzuty, apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w przypadku natomiast uwzględnienia zarzutu przedawnienia – o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i wywiódł właściwą ocenę prawną, nie przekraczając granic ustalonych w art. 233 k.p.c. Zgodzić należało się z poglądem Sądu pierwszej instancji, że w razie zupełnego zaspokojenia roszczenia w egzekucji na podstawie danego tytułu wykonawczego odpada możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego przewidzianego w art. 840 k.p.c., gdyż w takim przypadku wygasa wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i tym samym nie jest możliwe jego wykonanie. Pogląd ten jest prezentowany zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie. Stanowisko to wydaje się oczywiste, jeśli zważyć, że powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może więc być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego dopuszczalne jest zatem tylko do czasu dopóki istnieje możliwość prowadzenia egzekucji, co oznacza, iż nie jest dopuszczalne skorzystanie z tej drogi obrony swoich praw przez dłużnika, gdy tytuł wykonawczy został w pełni zrealizowany w drodze egzekucji. Odmienne przedstawia się sytuacja tylko, gdy wierzyciel zostaje zaspokojony poza postępowaniem egzekucyjnym, w drodze dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika (por. wyrok SN z 17 listopada 1988 r., I CR 255/88, nie publ.; wyrok z dnia 20 stycznia 1978 r., III CKN 310/77, nie publ.; z dnia 24 czerwca 1997 r., III CKN 41/97, nie publ.; wyrok SN z 4 kwietnia 2002 r. I PKN 197/01 Wokanda 2002/12/27; wyrok SN z 14 maja 2010 r., II CSK 592/09 LEX nr 677750). Podzielając ten pogląd, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy przyjąć należało, iż dopuszczalność wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego nie istniała. Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie opisanego wyżej tytułu wykonawczego orzeczeniem wydanym w dniu 13 kwietnia 2012 r. zostało zakończone wobec wyegzekwowania w całości roszczenia objętego tym tytułem.

Dla powyższej oceny bez znaczenia była podnoszona w apelacji okoliczność, że w dacie złożenia pozwu przeciwegzekucyjnego nie zostało doręczone powódce jako dłużnikowi w postępowaniu egzekucyjnym postanowienie z dnia 13 kwietnia 2012 r., którym zakończona została egzekucja w sprawie Km 19281/11. Z powództwem przeciwegzekucyjnym można bowiem wystąpić po nadaniu klauzuli wykonalności, a przed wygaśnięciem wykonalności tytułu wykonawczego przez zupełne zaspokojenie roszczenia w drodze egzekucji, przy czym zasadność powództwa z art. 840 k.p.c. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości ocenia się według stanu rzeczy w chwili orzekania (tak: SN w uchwale z dnia 30 marca 1976, III CZP 18/76, OSNC 1976, nr 9, poz. 195). Zasadę dotyczącą czasu orzekania reguluje art. 316 k.p.c. W świetle zaś art. 382 k.p.c. nie może budzić wątpliwości, iż reguła ta ma zastosowanie także w postępowaniu apelacyjnym.

Trafności zaskarżonego orzeczenia nie mogły podważyć też pozostałe zarzuty apelacji, w tym zarzut nieprzeprowadzenia żadnego postępowania dowodowego i nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia. Jeśli bowiem dłużnik traci prawo do wytoczenia powództwa z art. 840 k.p.c. z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym, to merytoryczne badanie zasadności powództwa (w tym ocena zasadności zarzutu przedawnienia) jest w tym przypadku nie tylko zbędne, ale i niedopuszczalne.

Z tych względów, uznając apelację za bezzasadną, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku w oparciu o przepis art. 385 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.